

Svizove novice bodo pri vas vsak mesec med šolskim letom.

Soustvarjajte naše in vaše novice. Svoje prispevke, predloge in mnenja nam posredujte po e-pošti: info@sviz.si.

Več vsebin najdete na www.sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

Med državami, ki so morale sprejeti t. i. trojko ali so bile kandidatke za to, je Slovenija edina, ki ji je uspelo ohraniti standarde in normative na ravni iz obdobja pred krizo, kar je tudi predpogoj za to, da naša država ostane v skupini držav, ki imajo kakovostno javno izobraževanje.

Iz vsebine

02 Zbližanje pri preveč izplačanih plačah

03 Volitve sindikalnih predstavnikov

04 SVIZ za prizadete v poplavah

30. maj 2014
leto 4. številka 31

Posvet vodstva območnih odborov

Predsednice in predsedniki območnih odborov SVIZ so se 6. maja letos na sedežu sindikata v Ljubljani zbrali na posvetu, na katerem so osrednjo pozornost namenili aktualnemu dogajanju v državi, finančnemu poslovanju območnih odborov in težavam, s katerimi se spoprijemajo pri svojem delu. Spričo tega, da slovenska vlada po odstopu premierke opravlja le še tekoče posle, je glavni tajnik SVIZ Branimir Strukelj udeležence sestanka seznanil s predvidenim dogajanjem na področju pogajanj o ukrepih v javnem sektorju za leto 2015, o pogovorih o predlogu Zakona o visokem šolstvu ter o spremembah in dopolnitvah nekaterih drugih aktualnih zakonskih in podzakonskih predpisov. Šolsko ministrstvo je sicer v zadnjih tednih v javno razpravo ali medrosorska usklajevanja poslalo več predlogov sprememb in dopolnitev predpisov, pri vseh pa gre za manj pomembne spremembe. V postopku so, denimo, spremembe ZOFVI, ZUOPP, Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, Zakona o gimnazijah, Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture in Zakona o knjižničarstvu. Glede na to, da vlada in ministrstva opravljajo

zgolj še tekoče posle, je vprašanje, ali bodo postopki sprememb zakonodaje izpeljani do konca ali pa bodo počakali novo vlado in parlament. Predsednice in predsedniki območnih odborov so se na posvetu podrobneje ozrli v obdobje delovanja zadnje vlade, ki je svoj mandat začela 20. marca lani in ga je oznamovalo reševanje javnofinančnih težav. Spomnili so se, da se je sindikat in vlada Alenke Bratušek po splošni stavki javnega sektorja januarja lani in tudi menjavi vlade uspelo dogovoriti o bistveno nižjem posegu v plače v javnem sektorju, kot je bil predviden v proračunu prejšnje vlade. Stavkovni sporazum je bil podpisan v drugi polovici lanskega maja, v njem pa se je vlada na zahtevo sindikatov med drugim zavezala, da do konca leta 2014 ne bo dodatno posegala v plače, medtem ko je bilo – prav tako na zahtevo sindikatov – sprejeto selektivno znižanje plač, in sicer v odvisnosti od plačnega razreda. SVIZ je ves čas krize in iskanja prihrankov ter številnim pritiskom navkljub tako v času zadnje kot predhodne vlade uspelo (u)brani standarde in normative za celotno področje vzgoje in izobraževanja, kar velja tudi za plačno skupino »J«.

SVIZ opozoril na sporni člen

Izvršilni odbor SVIZ je na redni seji 20. maja letos soglasno sklenil pozvati poslance k zavrnitvi sprejema novele Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2014 in 2015, saj je bila, kot je bila predlagana, nedomišljena in nedorečena ter bi lahko povzročila škodljive zaplete pri delovanju javnih zavodov. Kot zlasti problematičnega je SVIZ ocenil predlagani novi 73.a člen, v skladu s katerim bi lahko vlada ali občina kot ustanovitelj posrednega proračunskega uporabnika odločili, da se presežki prihodkov nad odhodki pri posrednih proračunskih uporabnikih usmerijo v proračun države oziroma občine ali da se zmanjšajo transferji posrednemu proračunskemu uporabniku, pri katerem so izkazani presežki. Sporni člen novele zakona je Državni zbor zavrnil.

mu uporabniku, pri katerem so izkazani presežki. Po mnenju SVIZ bi zakon ogrozil delovanje javnih zavodov in bi bil obenem skrajno destimulativen z vidika gospodarnega poslovanja. Javne zavode bi prav tako lahko napeljeval k odpuščanju zaposlenih iz poslovnih razlogov. Nejasno je bilo tudi, na podlagi katerih meril bi se lahko vlada ali občina odločili o preusmeritvi presežkov prihodkov nad odhodki v proračun države oziroma občine ali o zmanjšanju transferjev posrednemu proračunskemu uporabniku, pri katerem so izkazani presežki. Sporni člen novele zakona je Državni zbor zavrnil.

Zbližanje pri preveč izplačanih plačah

Po nekajtedenskem premoru so se 15. maja letos znova sešli predstavniki sindikatov javnega sektorja in vladni pogajalci. Vlada in sindikati na tem srečanju niso zblížali stališč o ukrepih v javnem sektorju za leto 2015 – vladna stran vztraja pri podaljšanju veljavnih ukrepov, pri čemer so se o tem nekateri sindikati pripravljali pogovarjati, ne želijo pa dodatnega zmanjševanja števila zaposlenih. A po oceni vlade, ki opravlja tekoče posle, bi moralo biti znižanje števila zaposlenih okoli dvo-odstotno. V proračunu za prihodnje leto je glede na letos predvidena za tri odstotke nižja masa za plače v javnem sektorju, ob tem da bi brez drugačnega dogovora konec leta prenehala veljati večina aktualnih ukrepov za obvladovanje plačne mase. Glavni vladni pogajalec in notranji minister, ki opravlja tekoče posle, dr. Gregor Virant pravi, da bi cilj triodstotnega znižanja plačne mase dosegli s postopnim zmanjševanjem števila zaposlenih, znova pa je poudaril tudi, da to nikakor ne pomeni nižanja plač ali katerekoli druge pravice javnih uslužbencev, temveč tako imenovano mehko metodo zmanjševanja števila zaposlenih, torej z nenadomeščanjem, popravki sistemizacij, racionalnejšim upravljanjem z dežurstvi, nadurami itn. Predsednik KSJS in glavni tajnik SVIZ Branimir Strukelj je

ocenil, da je vladna ideja o podaljšanju trenutno veljavnih ukrepov deloma v nasprotju z ambicijo triodstotnega znižanja plačne mase. Po presoji sindikatov namreč to ni mogoče in bi vlada morala ta cilj opustiti, saj se KSJS ni pripravljena pogovarjati o dodatnem znižanju ali plač ali števila zaposlenih, predmet pogajanj je lahko le podaljšanje ukrepov. Na dnevnem redu prvih majskih pogovorov so bile tudi spremembe zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki se nanašajo na uskladitev z odločbo ustavnega sodišča glede kvoruma za veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor in na reševanje problematike vračila preveč izplačanih plač. O slednjih so pogajalci zblížali stališča na zadnjih pogovorih, ki so potekali 27. maja letos in po katerih je dr. Gregor Virant pojasnil, da bi se v skladu z dogovorjeno rešitvijo delodajalec in javni uslužbenec dogovorila o vračilu v nekem omejenem obsegu, tj. v višini največ dveh osnovnih plač. Če do takšnega dogovora ne bi prišlo, pa bi sledila tožba in bi sodišče odločalo v skladu s pravili civilnega prava. Ob tem naj bi za posebej utemeljene, izjemne primere predvideli tudi rešitev, da se dolg v celoti odpusti. Pogajanja se bodo nadaljevala 5. junija 2014.

Predlog visokošolskega zakona

Ta mesec so se reprezentativni sindikati na področju visokega šolstva dvakrat sestali z ministrom dr. Jernejem Pikalom in se opredelili do dela najnovejše različice predloga Zakona o visokem šolstvu, ki je bila pripravljena po zadnjem usklajevalnem sestanku. Glede na dejstvo, da vlada nima več polnih pooblastil, je SVIZ predlagal, da se za Državni zbor pripravijo le tiste določbe, ki jih je od zakonodajalca zahtevalo Ustavno sodišče. To zlasti velja za zahtevo Ustavnega sodišča,

da se način financiranja, ki je bil opredeljen v vladni uredbi, prenese v zakon. SVIZ je tudi predlagal, da se o drugih delih zakona, o katerih bi se nam uspelo uskladiti, podpiše izjava o usklajenosti, iz katere bi bila razvidna stališča posameznih socialnih partnerjev. Minister dr. Jernej Pikalo je zagotovil, da bo predlog SVIZ preveril pri strankah, ki imajo ministre v vladi.

Neizplačevanje dodatka knjižničarjem

GO SVIZ so člani in članice v minulem obdobju obvestili o nekaterih nepravilnostih pri plačevanju dodatka za posebne obremenitve knjižničarjem v šolah s prilagojenim programom in zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Gre za (ne)izplačevanje dodatka za posebne obremenitve zaradi izvajanja programa in neposrednega dela z osebami z določenimi posebnimi potrebami oziroma motnjami. Kolektivna pogodba za javni sektor namreč v 10. točki 39. člena določa, da ta dodatek pripada javnim uslužbencem, ki so zaposleni na določenih delovnih mestih v šolah in zavodih, ki jih

navaja poseben sklep, ki ga izda minister, pristojen za šolstvo, v soglasju z reprezentativnimi sindikati. Omenjeni sklep med drugim določa, da so do tega dodatka upravičeni tudi knjižničarji, a do največ deleža 0,25 njihove delovne obveznosti. Do dodatka pa so ti tako kot drugi javni uslužbenci upravičeni zgolj za čas oziroma za ure, ko dejansko delajo pod posebnimi obremenitvami, oziroma konkretno za čas, ko opravljajo neposredno delo z osebami s posebnimi potrebami. SVIZ je sindikalne zaupnike, kjer so ti knjižničarji zaposleni, obvestil o predstavljenem problemu.

Volitve sindikalnih predstavnikov

V drugi polovici letošnjega novembra bo na Bledu izpeljan 9. kongres sindikata, trenutno pa v zvezi s tem že potekajo volilna opravila. Aprila in maja na zavodih potekajo volitve sindikalnih zaupnikov, junija pa bodo potekale volilne aktivnosti na območnih odborih (volitve predsednika OO, predsedstva OO, predsednika sindikalne konference OO, predsedstva sindikalne konference OO, nadzornega odbora OO). Po poletnih počitnicah bodo sklicani volilni zbori sindikalnih konferenc (za predsednike in člane predsedstev sindikalnih konferenc), prvi že 28. avgusta za predšolsko vzgojo, zato je pomembno, da so vse predhodne volitve izpeljane v do-

ločenih rokih. Aktualni mandat sindikalnim zaupnikom, izvršilnim odborom sindikatov zavodov in nadzornim odborom sindikatov zavodov poteče 31. maja letos. Nov mandat zaupnikom začne teči 1. junija 2014 in traja do 31. maja 2018.

**KONGRES
SVIZ SLOVENIJE**

20. in 21. november 2014 | Bled

Izobraževanje za sindikalno delo

Sindikalni zaupnice in zaupniki SVIZ so minuli mesec sodelovali v raziskavi o kakovosti izobraževanja v okviru sindikalnega dela. V anketi so bili povprašani o oceni sindikalnega dela, o povezovanju s sindikalnimi organizacijami, o pogostosti usposabljanj in o tem, katere vrste usposabljanje bi jim koristilo pri njihovem sindikalnem delu. Namen vprašalnika je bil ugotoviti, ali sindikalni zaupniki menijo, da so na tem področju potrebne izboljšave in kako dopolniti program obstoječih izobraževanj in usposabljanj za sindikalne zaupnike, ki bi lahko pripomogel k povečanju števila novega članstva in zadržanju obstoječega.

Sodeč po odgovorih, so temeljne in najbolj pomembne sindikalne aktivnosti zavzemanje za pravice članov in zastopanje pred delodajalcem, zagotavljanje spoštovanja in zaščite položaja in pravic članov, sodelovanje s sodelavci, člani in delodajalcem. Manj pomembne sindikalne aktivnosti so: načrtovanje izobraževanja članstva in organizacija izobraževanja in usposabljanja članov sindikata zavoda, promocija sindikata in pridobivanje novega članstva, priprava letnega načrta ter udeležba na sestankih na regijski ravni. Usposabljanja, ki so po

mnenju anketirancev ključna za opravljanje sindikalnega dela, so strokovno usposabljanje iz delovnopravne zakonodaje, mobing na delovnem mestu, predstavitev pokojninske reforme ter pogajalske veščine; usposabljanja, ki za delo sindikalnega zaupnika niso ključna oziroma jih vprašani ne želijo nadgrajevati, so: znanje iz tujega jezika, računalništvo ter strokovno usposabljanje sindikalnih zaupnikov za nacionalno poklicno kvalifikacijo. Avtorja analize Nataša Demšar in Boštjan Gomišček, Fakulteta za organizacijske vede Kranj, ugotavljata, da bi bilo treba zaradi upada članstva, ki ga zaznavajo po vsej Evropi, tudi v Sloveniji uvesti nabor stalnih izobraževanj oziroma usposabljanj za krepitev reprezentativnega, neodvisnega in demokratičnega sindikata, ki omogoča sindikatu odigrati aktivno vlogo pri zastopanju delavskih pravic. Sindikalne zaupnice in zaupnike je treba ustrezno usposobiti, da bodo sledili poslanstvu sindikata ter svoje delo opravljali vestno in skrbeli za povezovanje in opolnomočenje članstva ter za povezovanje med vodstvom in zaposlenimi ter med glavno sindikalno centralo in članstvom. Več na www.sviz.si.

OECD kot superministrstvo za šolstvo

Izobraževalna internacionala (EI) je zadnji teden tega meseca v Montrealu v Kanadi organizirala konferenco »Skupaj za kakovostno izobraževanje – boljše izobraževanje za boljši svet« za sindikate člane EI iz držav, ki so obenem članice OECD. Dogodek je ponudil priložnost šolskim sindikatom in drugim organizacijam, ki si prizadevajo za vsem dostopno kakovostno izobraževanje, da so si izmenjali ideje, kako ta cilj udejanjiti. Na konferenci so sodelovali predstavniki iz kar 86 držav, iz Slovenije se je udeležil glavni tajnik SVIZ Branimir Strukelj. V Kanadi je bilo med drugim

veliko pozornosti namenjene mednarodnim raziskavam znanja pod vodstvom OECD ter aktualnim polemikam o raziskavi PISA, ki so jih s posebnim pismom nedavno spodbudili ugledni akademiki z več svetovnih univerz. Na njihov poziv, naj OECD prekine aktualni cikel preverjanja znanja iz matematične, naravoslovne in bralne pismenosti, je s sporočilom za javnost 21. maja letos opozoril tudi SVIZ. Več na naši spletni strani www.sviz.si.

V sklopu priprav na 9. kongres SVIZ bodo volitvam sindikalnih zaupnikov junija sledile volitve predsednika OO, predsedstva OO, predsednika sindikalne konference OO, predsedstva sindikalne konference OO, nadzornega odbora OO.

Dobrodelna akcija »SVIZ ZA PRIZADETE V POPLAVAH« poteka od 22. maja 2014 do 30. junija 2014. Številka računa za nakazilo za akcijo je: SVIZ Slovenije, Oražnova ulica 3, 1000 Ljubljana; NLB SI56 0222 2025 7396 053, sklic (00) 550-2014.

V sklopu strokovne ekskurzije so predstavniki SVIZ v Londonu obiskali največji evropski učiteljski sindikat NUT, ki letos oznamuje 144. let delovanja, saj je bil ustanovljen že leta 1870.

SVIZ za prizadete v poplavah

Ob hudi povodnji, ki je ta mesec prizadela Srbijo, Bosno in Hercegovino ter Hrvaško, so se tamkajšnji prebivalci znašli v katastrofalnih razmerah. Številni so v poplavah izgubili svoje bližnje, ostali brez imetja, veliko hiš je povsem uničenih ali huje poškodovanih, mnogim naseljem pa še grozijo zemeljski plazovi. Zaradi stoječe vode na poplavljenih območjih je reševanje zelo oteženo, zastrujejo pa se tudi ekološke in zdravstvene razmere, saj se je zaradi onesnaženja vode in hrane pomembno povečalo tveganje nalezljivih bolezni. Po Sloveniji posamezniki, različna društva in organizacije že od začetka ujme zbirajo humanitarno pomoč za prizadete v poplavah v Srbiji, BiH in tudi na Hrvaškem, skladno s sklepom s 43. redne seje Izvršilnega odbora SVIZ, ki je potekala 20. maja letos, ter na pobudo številnih naših članov pa bo dobrodelno akcijo med svojimi članicami in člani ter

med sindikati zavodov organiziral tudi SVIZ. V SVIZ smo se že povezali s kolegi iz hrvaških, bosanskih in srbskih sindikatov, ki so nam zgolj pritrtili, da so razmere zelo resne in da ogromno ljudi potrebuje pomoč. Denarne prispevke, ki jih bomo zbrali v dobrodelni akciji, bomo po posvetu s sindikalnimi kolegi s prizadetih območij namenili za pomoč pri vzpostavitvi primernih razmer za poučevanje in učenje v nekaj izbranih šolah (tj. za obnovo šolskih poslopij, nakup učnih pripomočkov, druge potrebne opreme ...), ki so bile v poplavah najbolj poškodovane, ali pa bomo z njimi pomagali posameznim učiteljicam in učiteljem, učenkam in učencem, ki jih je vremenska ujma najbolj prizadela. Informacijo o zbranih sredstvih in tem, komu jih bomo predali, bomo po koncu akcije objavili na naši spletni strani www.sviz.si.

Pri največjih evropskih kolegi

V mogočni stavbi največjega evropskega učiteljskega sindikata National Union of Teachers (NUT), ki ima sedež v Londonu, je sredi maja letos pomočnik glavnega tajnika John Dixon v sklopu strokovne ekskurzije sprejel skupino predstavnikov SVIZ. Predstavil jim je organizacijsko strukturo sindikata, v katerega je vključenih 320.000 učiteljic in učiteljev ali kar 90 odstotkov vseh, ki so zaposleni v angleških osnovnih in srednjih šolah. V nasprotju SVIZ tako NUT ne zastopa tudi administrativnega in tehničnega osebja v šolah, niti zaposlenih v vrtcih ter v visokem šolstvu in znanosti. V Veliki Britaniji se predvsem v zadnjem obdobju soočajo s povečevanjem števila zasebnih šol, pri čemer država nima nikakršnega nadzora nad programi, ki se tam izvajajo, niti nad ustrezno strokovno usposobljenostjo zaposlenih. Prav tako ne obstajajo nikakršne primerjave dosežkov učencev v teh šolah z znanjem učencev, ki obiskujejo javne šole, poudarja Darinka Dekleva, predsednica OO SVIZ Ilirska Bistrica. Predstavniki NUT so udeležencem ekskurzije spregovorili še o skrbi za profesionalni razvoj svojih članov, pri čemer namenjajo posebno skrb tistim iz ranljivih skupin; imajo pa tudi močo sekcijo mladih, saj je v NUT vključenih kar 46 odstotkov članov, mlajših od 35 let. V sindikat jih pritegnejo tudi tako, da je prvo leto zanj članstvo brezplačno, drugo leto plačujejo polovično članarino, nato pa se odločijo, ali bodo v sindikatu ostali še naprej. Angleški kolegi so opozorili tudi na izgorelost učiteljev, kar je povezano tudi s 60-urno tedensko delovno obveznostjo, z visoko upokojitveno starostjo in strogi-

mi normativi. Ker vlada tej problematiki ne namenja posebne pozornosti in starejše učitelje preprosto nadomestijo z mladimi, se v angleških šolah že soočajo s pomanjkanjem izkušenih, strokovnih učiteljev. Ob koncu obiska je Rosamund McNeil, ki je v NUT pristojna za kakovost izobraževanja, opozorila, da se v zadnjih letih odgovornost za znanje učencev vse preveč prenaša zgolj na učitelje, da imajo starši do šole nerealna pričakovanja ter da se vlada preveč vmešava v strokovno delo učiteljev, medtem pa ne namenja dovolj pozornosti socialno-ekonomskim težavam, s katerimi se srečujejo v šolah. Preveč birokracije, dokazovanja, testiranja ipd. kaže na nezaupanje, kar pa kvarno vpliva na uspešnost pri zaposlenih in pri učencih.

Fotografiji: Milan Kumer, predsednik OO SVIZ Ptuj.

